

Bajka sensoryczna nr 2

Scenariusz bajki sensorycznej pt: „U dentysty. Bartka boli ząb”

Część I; Przedstawienie/Bajka

(scenografia: tło sceny jest białe/kurtyna z białych tkanin, na środku sceny stoją dwa parawany, na jednym napis „Poczekalnia”, na drugim „Gabinet”, za parawanami ukryty jest fotel dentystyczny, lampa, stolik z tacą i narzędziami, kubeczkiem, na scenie przed parawanami stoją krzesła, dwa z jednej i cztery z drugiej strony, na środku stół i krzesło, na stole stoi talerz z warzywami i owocami, po prawej stronie sceny stoi łóżko, obok karton z zabawkami, piłki, samoloty, za białą kurtyną stoły z przygotowanymi stanowiskami aktywności w ramach zajęć stymulacyjnych)

Aktorzy:

Narrator, Bartek, Mama, Karol- kolega Bartka, Aga- siostra Bartka z lalką, Madzia- dziewczynka z poczekalni, mama Madzi, Pan z gazetą, Pani z kolorowymi czasopismami, Pan Dentysta Dawid Wiertelko

Narrator wita dzieci i prosi o zajęcie miejsca na widowni.

Popatrzcie i posłuchajcie (gesty i symbole PSC; *słuchać, patrzeć, przedstawienie*)

Dziś poznamie Bartka, którego rozbolał ząb. Na szczęście mama wie, co zrobić.

Oto nasi aktorzy: *(aktorzy wchodzi w kolejności, jak wymienia ich narrator)*

Bartek to chłopiec, który bardzo lubi jeść słodkie, lubi też bawić się ze swoim kolegą Karolem i ... uwielbia latanie.

www.inkubatorwielkichjutra.pl

A to Karol- najlepszy kolega Bartka. Zawsze razem się bawią. (*Bartek razem z Karolem wchodzi w podskokach na scenę, puszczają samolociki z papieru w stronę widowni*)

Oto mama- która jak każda mama zawsze zauważy, gdy jesteście smutni i wie, co zrobić, by was rozweselić. (*wchodzi mama i wita się z dziećmi, macha ręką, kłania się*)

Przywitajcie się też z **Magdą** i siostrą Bartka- **Agą** (*dziewczynki wychodzą trzymając się za ręce, tańczą razem w kole i przewracają się, gdy wstają przedstawiają się widzom kłaniając się*)

Magda

jestem Madzia

Aga

a ja Aga- siostra Bartka

Narrator

Są też z nami Pan i Pani bardzo mocno zaczytani (*wchodzi Pani z kolorowymi czasopismami i Pan z gazetą*)

aktorzy schodzą ze sceny

Po powitaniu gasną światła na widowni, rozlega się dźwięk gongu.

Scena I /w domu

(na środku stoi stół i krzesło, na stole talerz ze śniadaniem/warzywami, owocami.

Wchodzi Bartek i siada przy stole, zaczyna jeść śniadanie, spieszy się bardzo, chwytając wszystko po kolei i odkłada, nic nie próbuje, potem szybko wstaje

i odchodzi)

Mama:

Co to, jak to? Pełen talerz. Gdzie jest Bartek? Nie zjadł śniadania. Nawet nie spróbował, wszystko zostawił.

Popatrzcie sami. Na talerzu zastały marchewki, pomidor, ogórki i liście sałaty.
(pokazuje talerz w stronę widowni)

Mama: *mama głośno woła*

Wróć synku, KONIECZNIE, nie zjadłeś najlepszego! Tego co zdrowe.

Bartek:

Później mamu, teraz nie mogę, spieszę się na spotkanie z Karolem. Będziemy się razem bawić, będzie wspaniale. Moim nowym samolotem, albo piłką i na huśtawce,
... *(Bartek szybko wylicza zabawy, nie kończy, znika za drzwiami, słychać dźwięk zatraskiwanych drzwi)*

Narrator

I więcej mama nie usłyszała co Bartek mówił, bo szybko wybiegł na podwórko, a tak się bardzo spieszył, że zapomniał zamknąć cicho drzwi.

(za parawanem słychać śmiechy, kozłowanie piłką, po chwili Bartek wraca na scenę, buzię ma bardzo brudną od czekolady, z kieszeni wystaje papierek, siada na łóżku)

Mama: *(mama patrzy w stronę Bartka i głośno się zastanawia)*

Co się mogło stać? Przecież rano był taki radosny, opowiadał o tym, jak wesoło będzie się bawić z Karolem.

(Mama podchodzi do Bartka i siada obok. Bartek trzyma się za policzek)

Co się stało synku? Wyglądasz jakby cię coś bolało.

Co się stało, powiedz, czy coś cię boli? Gdzie boli?

Oj, widzę, że to coś poważnego!

Bartek:

Boli? Baaardzo boli! Oooo, tu! *(Bartek otwierając szeroko buzię pokazuje na zęby).*

Narrator:

Mama od razu domyśliła się, co jest tego przyczyną. Popatrzcie, buzia Bartka jest brudna od czekolady a z kieszeni spodni wystaje błyszczący papierek.

Mama:

wyciąga z kieszeni spodni Bartka papierek po czekoladzie i unosi go do góry, by dzieci na widowni mogły go zobaczyć.

Teraz już wszystko rozumiem. Boli cię, bo na pewno zrobiła się w zębie dziura. Tak się dzieje, kiedy się je dużo słodczy. Ale jest na to rada. Pójdziemy do dentysty.

Narrator:

Bartek się boi. Nie zna nikogo, kto się tak nazywa: Dentysta.

Bartek:

„Dentysta”?- brzmi groźnie! *(Bartek chowa się pod stół)*

Narrator:

Patrzcie! Schował się prędko pod stołem i nie chce spod niego wyjść. Mama jednak ma swoje sposoby. Posłuchajcie!

Mama: *(mama podchodzi do stół i nachyla się do syna, mówi spokojnym głosem, cierpliwie tłumaczy)*

Nie bój się synku. Dentysta, to ktoś, kto ci pomoże, gdy boli ząb.

Wyleczy, a w miejscu dziurki przyklei plombę i ... przestanie Cię boleć.

(Bartek nawet nie drgnie. Nadal pozostaje pod stołem).

W swoim gabinecie ma wspaniały, odlotowy fotel, który działa trochę jak samolot.

Można nim pojechać w górę i w dół. *(mama mówi z entuzjazmem)*

(Bartek wreszcie wychodzi spod stołu)

Narrator:

Teraz Bartek wreszcie się zainteresował. Lubi samoloty i od dawna marzył o tym, by polecieć wysoko, do góry. Wyszedł więc z ukrycia i zgodził się, by pójść do dentysty razem z mamą.

Bartek razem z mamą wychodzą

Scena II /w poczekalni i gabinecie dentystycznym

(Krzeseła które stoją po obu stronach parawanu, po kolei zajmują je: Pani z kolorowymi gazetami, Pan z wielką gazetą, dziewczynka Magda z mamą, mama na kolanach układa sobie stosik książeczek, na końcu wchodzi Bartek z mamą i siada obok Magdy)

Narrator:

Popatrzcie, to poczekalnia. Zanim wejdzie się do gabinetu, tu właśnie trzeba usiąść i cierpliwie poczekać na swoją kolej.

Wejść można dopiero, gdy dentysta zawoła. Ale nie trzeba się nudzić, można oglądać gazety lub kolorowe czasopisma, albo książeczki z obrazkami.

(wskazuje panią, która przegląda kolorowe pisma, szybko przewraca kartki, potem pana, który trzyma w rękach gazetę, czyta, prawie go zza niej nie widać, mamę Magdy, która pokazuje jej książeczki i razem je oglądają, mama Bartka trzyma go za rękę)

Zapala się światło za parawanem, widać cień osoby- postać dentysty, pierwsza wizyta odbywa się za parawanem, widać cienie i słyszać dźwięki

Dentysta *(woła zza parawanu)*

Magda, zapraszam do gabinetu!

Narrator:

Teraz proszę o uwagę, patrzcie i słuchajcie!

Magda z mamą wchodzi za parawan, Magda siada na fotel, słyszać dźwięki: przesuwanie narzędzi na metalowej tacy, borowanie, nalewnie wody do kubeczka, płukanie zębów, dmuchanie i zasysanie, następnie nastaje cisza, gaśnie światło

Magda z mamą wychodzą zza parawanu, dziewczynka uśmiecha się do Bartka, pokazuje gest „bardzo dobrze”

Narrator

Teraz kolej jest na Bartka

Dentysta *(woła zza parawanu)*

Kto jest następny? zapraszam do gabinetu

(następnie dentysta odsłania parawany, widać stanowisko dentystyczne i pana dentystę w białym fartuchu, rękawicach, masce, goglach i przyłbicy)

Dentysta *(zwraca się do Bartka, który stoi tuż przed nim)*

Dzień dobry młody człowieku. O, widzę Cię pierwszy raz! Jeszcze się nie znamy.

Nazywam się Dawid Wiertelko. A ty, jak masz na imię?

Bartek

Ja, Bartek. - *chłopiec odpowiada bardzo cicho, że, ledwo go słyszać*

Dentysta

Zapraszam cię do mojego gabinetu, teraz twoja kolej

Słyszałem, że lubisz latanie, mam dla ciebie niespodziankę! (*pan dentysta wskazuje fotel*)

W gabinecie na środku stoi wielki fotel i lampy, które go mocno oświetlają, stolik z tacą z narzędziami stomatologicznymi, kubeczek, śliniak dentystyczny z łańcuszkiem

Bartek *(już bardziej ośmielony podchodzi do fotela)*

Ooo! Mama mówiła prawdę, to pewnie ten samolot. Muszę go szybko wypróbować. Przecież miało być latanie!

Dentysta:

Oczywiście, będzie tak, jak obiecałem. Wskakuj szybko, pokażę Tobie, co ta maszyna potrafi!

Narrator:

Pan dentysta pokazuje Bartkowi jak wsiąść na fotel. Patrzcie jak Bartkowi bardzo się to podoba.

(dentysta zmienia pozycję fotela góra-dół, potem oparcia, następnie kręci fotelem. Bartek głośno śmieje się podczas jazdy na fotelu)

Dentysta:

A teraz, do dzieła! Pokażę ci narzędzia, których też pewnie nigdy wcześniej nie widziałeś.

(dentysta kładzie na kolanach Bartka tacę z narzędziami. Chłopak przygląda się chwytając lusterko stomatologiczne)

Widziałeś kiedyś takie lusterko? Zaraz nim sprawdzę, który ząb jest chory. Otwórz teraz szeroko buzię, żebym mógł go znaleźć.

Bartek:

- AAAAAAAA! *(otwiera buzię i mówi głośno „aaaa”)*

Dentysta:

- O, widzę, jest duża dziura! Trzeba borować. Oczyszczę ząb takim wiertelkiem, które trochę przypomina wiertarkę twojego taty. Ale najpierw założę śliniak, żebyś się nie ubrudził.

(dentysta zakłada Bartkowi śliniak, nachyla się nad nim i słysząc dźwięk maszyny borującej)

Dentysta *(dentysta odkłada narzędzia na metalową tacę, potrząsa nią)*

- Gotowe! Teraz wypłucz zęby i pokażę tobie co zrobiłem. Twój ząb jest jak nowy!

Bartek płucze zęby, dentysta podaje Bartkowi lustro, wskazuje zgłębnikiem ząb, który wyleczył. Bartek uśmiecha się.

Bartek:

- Wspaniale! Dziękuję !

Pan dentysta wyciąga książeczkę z szuflady i pokazuje ją Bartkowi. Chwilę oglądają razem.

Dentysta:

Widzisz, jeśli się chce mieć zdrowe zęby, trzeba o nie dbać. Nie trzeba jeść dużo słodczy, to od nich psuje się szkliwo na zębach, a wtedy łatwo o kłopoty, ubytki i dziury.

wyjmuje z szuflady szczoteczkę i pokazuje Bartkowi na modelu stomatologicznym jak dokładnie trzeba myć zęby

Bardzo ważne dla zdrowia twoich zębów jest to, jak je myjesz. Trzeba robić to tak, i myć przynajmniej dwa razy dziennie, ale najlepiej po każdym jedzeniu.

To już koniec, a na koniec nagroda! Jeszcze jedna jazda na fotelu, teraz w dół!

Do widzenia!

Narrator:

Po powrocie do domu Bartek szybko pobiegł do lustra. Jeszcze raz popatrzył dokładnie na ząb, który pan dentysta Dawid Wiertelko mu wyleczył. Potem pokazał młodszej siostrze książeczkę, którą dostał od pana doktora.

Bartek:

Popatrz Agusiu, to są zęby. Trzeba o nie dbać, codziennie!

Myć dokładnie, przynajmniej dwa razy. Warto unikać słodczy, bo to od nich robią się w zębach dziurki.

A kiedy już boli cię ząb- nie bój się powiedzieć mamie. Ona zaprowadzi cię do pana doktora, który leczy chore zęby.

Taki doktor od zębów, to dentysta i nie trzeba się go bać. On tobie pomoże i wyleczy bolący ząb.

Aga chwyta Bartka za rękę i próbuje ciągnąć go w stronę wyjścia

Bartek *zwraca się do Agi*

Aga, nie słuchasz mnie. Dokąd mnie ciągniesz?

Aga

Myć zęby, choć!

Ala i Bartek chwytają się za ręce i wychodzą razem,

(słysząc z głośnika dźwięk bulgotania, mycia zębów szczoteczką, płukanie wodą,

lub piosenkę „Szczotka, pasta, kubek ciepła woda....”)

Narrator

To już koniec naszej bajki ale, to jeszcze nie koniec zabawy.

Zapraszam tu do nas, na scenę wszystkich aktorów

Wszyscy aktorzy wchodzi na scenę i kłaniają się.

Bartek *(zwraca się do widzów)*

teraz chodźcie z nami . Wszystko z bliska zobaczycie, dotkniecie, poznacie.

Narrator dzieli uczestników zajęć na grupy (2-5 os)

www.inkubatorwielkichjutra.pl

Część II; zajęcia stymulacyjne

Działania w kąciach aktywności (w oparciu o bodźce pochodzące z gabinetu stomatologicznego i atrybuty dentysty), swobodne działanie, aktywność kierowana;

Stanowisko- fotel stomatologiczny;

- **aktywności/zadania dla uczestników:**

- skupianie uwagi na postaci dentysty (wpatrywanie się w jego strój)
- odczuwanie dotyku przez rękawiczkę podczas powitania
- zajmowanie miejsca na fotelu
- odczuwanie ruchu w różnych kierunkach z różną prędkością (podczas zmiany pozycji oparcia fotela, wysokości siedziska, obrotów), podejmowanie reakcji posturalnych
- wpatrywanie się w światło, wskazywanie miejsce na ciele, które oświetla prowadzący
- odczuwanie wibracji (kołnierza wibracyjnego, *zamiennie maty lub masażera ręcznego*)
- zejście z fotela

- **zadania dla prowadzącego:**

- kieruje uwagę na strój, fotel, wskazuje i nazywa lub pyta „co to?”
- zachęca do zajęcia miejsca na fotelu
- zmienia pozycje fotela, zapowiada co się wydarzy, zmienia pozycje fotela, kręci
- kieruje uwagę na lampę, zapala światło, kieruje na uczestnika, zachęca do nazywania/wskazywania oświetlanych części ciała

www.inkubatorwielkichjutra.pl

- zakłada lub zachęca do samodzielnego założenia kołnierza wibracyjnego
- włącza wibracje, komentuje wrażenia

Stanowisko- Lampa- światło

- **aktywności/zadania dla uczestników:**

- wpatrywanie się w różnorodne światła (ciepłe i zimne), refleksy świetlne, światło w ruchu, poruszające się na wietrze paski folii/kurtyny
- włączanie i wyłączanie lampki z kulą, latarki, kierowanie światła latarki na lustrzane kule, na poruszające się na wietrze srebrne tasiemki, puszki
- potrząsanie, uderzanie w metalowe puszki, wsłuchiwanie się w metaliczne dźwięki
- zanurzanie dłoni w misce wypełnionej paskami krepy, folii,
- swobodne dotykanie, chwytanie, zaciskanie, manipulowanie
- wyciąganie ukrytych w misce światełek
- wykonanie lampy lawy, nalewanie wody, nalewanie strzykawką oleju do naczynia z wodą
- wkraplanie barwnika pipetką, wrzucanie tabletki musujące (lub wsypanie sody)
- obserwowanie lampy lawy

- **zadania dla prowadzącego:**

- kieruje uwagę na bodźce wzrokowe,, zachęca do patrzenia „popatrz”
- kieruje uwagę na bodźce słuchowe; „posłuchaj”
- kieruje uwagę na bodźce dotykowe; „dotknij”
- komentuje wrażenia; jasno, błyszczący, dźwięczy, szeleści, syczy (lampa lawa), ciepło, głośno, cicho

www.inkubatorwielkichjutra.pl

- pomaga w wykonaniu lampy lawy

Stanowisko- narzędzia dentystyczne

- **aktywności/zadania dla uczestników:**

- zapoznawanie się z narzędziami, dotykanie, chwytanie, manipulowanie
- przekładanie narzędzi z tacy do metalowego pojemnika/puszki
- potrząsanie puszką
- wsłuchiwanie się w metaliczne dźwięki instrumentów/narzędzi stomatologicznych- potrząsanych w metalowych pojemnikach, przesuwanych na metalowych tackach
- wyciąganie krążków/pokrywek z woreczków
- kręcenie pokrywek i krążków na lustrzanej tacy(wsłuchiwanie się w dźwięk), wpatrywanie się w kręcące się krążki
- zakładanie słuchawek, wsłuchiwanie się w dźwięki urządzeń stomatologicznych (wsłuchiwanie się w nagrane dźwięki przez słuchawki) dźwięk turbiny w trakcie borowania

- **zadania dla prowadzącego:**

- kierowanie uwagi na bodźce wzrokowe,, zachęca do patrzenia „popatrz”, nazywa przedmioty, (lusterko, zgłębnik, pęseta)
- kierowanie uwagi na bodźce dotykowe; zachęca do dotykania, chwytania, manipulowania
- wydawanie prostych poleceń/pokazywanie jak to zrobić, jeśli jest potrzeba : włóż tutaj/do pojemnika, puszki, potrząśnij, posłuchaj, otwórz woreczek, wyciągnij, pokręć/pokazuje jak pokręcić pokrywką, krążkiem
- kieruje uwagę na bodźce słuchowe; „posłuchaj”

- odtwarza dźwięk turbiny stomatologicznej, pokazuje symbol PCS „narzędzia stomatologiczne”
- komentuje wrażenia; głośno, cicho, nazywa źródło dźwięku i zapowiada przed wysłuchaniem- „Zaraz usłyszysz jak pracuje turbina u dentysty, słysząc ją, gdy dentysta leczy ząb”

Stanowisko- łańcuszki i śliniak dentystyczny

- **aktywności/zadania dla uczestników:**

- segregowanie; oddzielanie kulek waty od wałeczków
- napełnianie kubeczka/pojemnika w kształcie zęba kulkami waty, tamponami- chwytanie przy użyciu pęsety, klamerci
- dotykanie, chwytanie i manipulowanie koralami, łańcuszkami
- wyciąganie łańcuszków stomatologicznych z miski z różnorodnymi łańcuchami
- wkładanie łańcuszków do pojemników o małym otworze (butelek)
- przypinanie klamerek (do brzegu koszyczka)
- samodzielne rozkładanie serwetek stomatologicznych
- zapinanie klamerek na śliniaku/serwetce- założenie śliniaka
- zakładanie rękawiczki
- stemplowanie w szeregu (na paskach papieru) przy użyciu wałeczka lub kulki waty, pasty do zębów

- **zadania dla prowadzącego:**

- kierowanie uwagi na bodźce wzrokowe,, zachęca do patrzenia „popatrz”, nazywa przedmioty, (łańcuszek, serweta dentystyczna, wata, wałeczki, lignina)

- kierowanie uwagi na bodźce dotykowe; zachęca do dotykania, chwytania, manipulowania, komentuje wrażenie (miękkie, twarde, zimne)
- wydawanie prostych poleceń/pokazywanie jak to zrobić, jeśli jest potrzeba:
wyciągnij/przełóż do wskazanego pojemnika tylko kulki waty, tylko wałeczki, zrób to pęsetą, klamerką, wyciągnij z pojemnika tylko łańcuszki stomatologiczne/pokazuje, które, włóż łańcuszek tutaj/do butelki, przypnij klamerki, rozłóż serwetkę, przypnij łańcuszek, załóż śliniak, pomaluj/dokończ łańcuszek

Stanowisko- zęby, dmuchać

- **aktywności/zadania dla uczestników:**

- swobodna zabawa masą plastyczną; dotykane, chwytanie, zaciskanie, wyciskanie kształtów zębów
- założenie gogli/okularów ochronnych
- rozdmuchiwanie mąki za pomocą gruszki irygacyjnej, szukanie kolorowych zębów w pojemniku z mąką
- wydmuchiwanie mąki z pojemnika w kształcie zęba
- koncentrowanie uwagi na dźwięku dmuchania przy użyciu gruszki (*opcjonalnie - słuchają dźwięk dmuchawki MP3*)

- **zadania dla prowadzącego:**

- kierowanie uwagi na bodźce wzrokowe, słuchowe, dotykowe; zachęca do dotykania, chwytania, manipulowania, swobodnego lepienia z białej masy, wyciskania kształtów zębów
- komentowanie wrażeń (miękkie, zimne)

- wydawanie prostych poleceń, określanie zadań; *poszukaj kolorowe zęby, oczyść ząb/wydmuchaj pył ze środka pojemnika, dmuchaj, zrób to za pomocą gruszki*

Stanowisko- zapach

- **aktywności/zadania dla uczestników:**
 - odkręcanie pojemników w różnorodnych wielkościach
 - skupianie uwagi na bodźcach zapachowych, wąchanie i odczuwanie zapachu waty nasączonej olejkami, po każdym zapachu- wąchanie kawy
 - wkuwanie goździków w styropianowe podkładki/na przemian – wyciąganie
 - **zadania dla prowadzącego:**
 - kierowanie uwagi na bodźce zapachowe; powąchaj
 - stawianie zadań; odkręć, powąchaj, wkluj w podkładkę/ząb
- 9. Zakończenie; relaksowanie**
- zajęcie miejsca w kole, pod białą chustą/tkaniną; uczestnicy zajmują wygodną pozycję, siadają na podłodze w parach, zwrócenie do siebie tyłem, opierając się o siebie wzajemnie
 - koncentrowanie uwagi na dźwiękach, odczuwają podmuch poruszanej, falowanej nad głowami tkaniny
 - wpatrują się w światła o różnorodnych właściwościach, śledzą strumień światła punkтового skierowanego na chustę z góry, następnie pod chustą/tkaniną
 - odczuwanie chusty na głowie
 - wydostanie się spod chusty

10. **Zdrowy poczęstunek.** (talerz twardych owoców i warzyw, musy owocowe)

Uwagi do realizacji dla prowadzącego/opiekuna w trakcie zabawy

- pozwól na swobodne działanie/doświadczenie
- kieruj uwagę na bodźce
- komentuj wrażenia
- nazywaj przedmioty/środki medyczne
- motywuj do podejmowania aktywności
- wydawaj proste polecenia, w razie potrzeby pokaż, jak to zrobić
- bądź obok, jeśli jest potrzeba wspieraj, pomagaj, podpowiadaj
- zachęcaj, ale nic na siłę! Wystarczy, że dziecko/uczestnik będzie obserwatorem
- daj czas
- nie oceniaj
- doceniaj każdą aktywność

Pamiętaj! To zabawa. Twórz radosną atmosferę!